

Betreft: reactie op **Wet vereenvoudiging beroepenstructuur psychologische beroepen**

Geachte Minister voor Medische Zorg, geachte mevrouw Dijkstra, geacht ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, geachte mevrouw Helder,

Graag reageer ik op de voorgestelde wijziging van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg. De beoogde vereenvoudiging van de beroepenstructuur juich ik in principe toe. De aanleiding tot deze voorgestelde wijziging waren de afspraken gemaakt in het Bestuurlijk Akkoord Geestelijke Gezondheidszorg 2019-2022 (HLA ggz) waarin werd vastgelegd dat de beroepsverenigingen met een voorstel komen voor het *“ontwikkelen van een samenhangende, duurzame en transparante beroepenstructuur voor psychologische **en pedagogische zorg** waarin de juiste professional op de juiste plaats de juiste zorg verleent.”* Het *“resultaat moet zijn: meer helderheid over relevante, beschikbare beroepsbeoefenaren voor patiënten, verwijzers en professionals werkzaam binnen de psychologische en pedagogische zorg.”* (pagina 10).

De pedagogische zorg wordt in het huidige voorstel niet meer genoemd, en het uiteindelijk opgeleverde wetsvoorstel slaat volgens mij de plank behoorlijk mis. Met het huidige wetsvoorstel wordt het beoogde doel geenszins bereikt. De psychologische en pedagogische zorg kent twee basisberoepen (artikel-3 wet BIG): de GZ-psycholoog en de Orthopedagoog-Generalist die naast elkaar hoogwaardige zorg bieden aan mensen met geestelijke gezondheidsproblemen en aan mensen die zich in een afhankelijkheids-, of opvoedrelatie bevinden. In het huidige wetsvoorstel wordt de beroepenstructuur van uitsluitend de psychologische zorg geschetst, zonder enige referentie naar, of afstemming met, de pedagogische zorg. Daarmee komt dit wetsvoorstel niet tegemoet aan de beoogde transparantie, samenhang en duurzaamheid van de psychologische en pedagogische zorg, zoals afgesproken in het Bestuurlijk Akkoord.

Wat het wel brengt is ongelijkheid en ontevredenheid in het veld. Voor de verwijzer en cliënt brengt het niets.

Met het huidige voorstel wordt het tegendeel bereikt. De naamswijziging van het BIG artikel-3 beroep GZ- psycholoog naar Gezondheidszorgpsycholoog-Generalist leidt tot een naam die zeer sterk lijkt op het aanpalende artikel-3 BIG beroep Orthopedagoog-Generalist. Daarmee wordt geen helderheid, maar juist verwarring gecreëerd. Een gezamenlijk geformuleerde beroepenstructuur waarin duidelijk zou zijn opgenomen waar deze beide generalistische basisberoepen aan elkaar grenzen, complementair zijn en zich van elkaar onderscheiden, zou deze verwarring kunnen wegnemen.

Beroepsgroepen als systeemtherapeuten, orthopedagogen, basispsychologen en bijvoorbeeld de BIG geregistreerde Orthopedagogen-Generalist worden in de beroepenstructuur niet genoemd. De structuur suggereert dat nu enkel de 2 nieuwe BIG beroepen psychologische zorg kunnen en mogen bieden. Ook dit maakt alles alleen maar onduidelijker, want er is zo'n mooie diversiteit en variëteit aan andere hulpverleners werkzaam in het veld. Ik vraag me af of de werkgroep die zich nu heeft beziggehouden met het vraagstuk voldoende in contact staan met het bredere werkveld? Deze beroepenstructuur is niet een breed gedragen oplossing, zoals gesuggereerd wordt.

Het voorstel van de beroepsvereniging van psychologen (NIP) om de context van systeem en relaties toe te voegen aan de deskundigheid van de gezondheidszorgpsycholoog-generalist, hetgeen van oudsher behoort tot het deskundigheidsgebied van de Orthopedagoog Generalist, leidt daarmee tot nog grotere verwarring en overlap tussen art. 3 BIG beroepen. Een dergelijke verbreding leidt ertoe dat beide beroepen zich onvoldoende van elkaar onderscheiden, terwijl de onderscheidenheid van een beroep juist een voorwaarde is voor toelating tot de wet BIG.

Het betreft hier ook geen vereenvoudiging van de psychologische beroepen. Het betreft een **vermindering** van de psychologische BIG beroepen. Het beroep psychotherapeut is echt een vak en gaat nu straks vallen onder een andere beroepstitel: de Klinisch Psycholoog-Specialist. De twee beroepsopleidingen Klinisch Psycholoog en Psychotherapeut waren tot op heden totaal verschillend ingericht. Beide beroepen hebben verschillende competenties, en liggen inhoudelijk ver uiteen. Waar eerst een helder onderscheid was, verdwijnt deze nu. Ik vind het lastig te zien hoe de cliënt hier baat bij heeft?

Daarnaast lijken doorgroeimogelijkheden beperkt te gaan worden voor andere dan psychologische beroepsgroepen. (Ortho)Pedagogen zijn, volgens het advies van NIP en NVP, straks niet meer welkom om deel te nemen aan de nieuwe opleiding tot GZ Psycholoog Generalist. Ook wordt in dit wetsvoorstel de mogelijkheid om psychotherapeut te worden afgesneden. In welk kader is dit wenselijk voor de kwaliteit van zorg?

Rotterdam, 18-02-2024

Als u dan toch overgaat tot een herziening van het BIG register, dan wil ik u vragen de Orthopedagoog Generalist als artikel 3 beroep tevens toegang te verlenen tot het artikel 14 beroep van Klinisch Psycholoog (specialist). Dit is een lang gekoesterde wens van het veld, en kan de kwaliteit van zorg doen toenemen.

Het wetsvoorstel is naar mijn idee niet inclusief, nog niet af en maakt alles alleen maar ingewikkelder, met name voor cliënt en verwijzer.

Wat zou wenselijk zijn?

1. Teruggave van de opdracht zoals geformuleerd in het bestuurlijk akkoord aan de beroepsverenigingen voor psychologische en pedagogische zorg met het verzoek samen tot een voorstel te komen dat voldoet aan de gemaakte afspraken en aan een herzien voorstel voor een wetswijziging.
2. Een voorstel voor een wetswijziging voor een beroepenstructuur conform de gemaakte afspraken in het bestuurlijk akkoord, waarin de twee generalistische basisberoepen GZ-G en OG opgenomen zijn, met een beschrijving of toelichting van waarin ze elkaar raken, complementair zijn en zich van elkaar onderscheiden, eventueel aangevuld met een specialisme voor beide generalistische basisberoepen.
3. Inrichting van een gezamenlijk overzichtsregister voor de psychologische én pedagogische zorg om transparantie voor cliënten, verwijzers en professionals te vergroten.